

РЕСПУБЛІКА КОРЕЯ ТА ЇЇ МІСЦЕ У СУЧАСНОМУ СВІТІ

*Марина Осадча,
Харківська обл.*

Навчальний предмет	Географія (рівень стандарту)
Вікова група. Клас	16-17 років, 10 клас
Тема заняття (уроку)	Республіка Корея та її місце у сучасному світі.
Очікувані результати	<i>Діяльнісний компонент</i> - учні: вміють визначати географічне положення Республіки Корея; пояснюють вплив географії на безпеку та економіку країни; висловлюють власну думку щодо геополітичного значення країни; <i>Оцінно-ціннісний компонент</i> - учні: співставляють історичні події та географічні чинники розвитку; висловлюють власні судження щодо шляхів вирішення міждержавних конфліктів у регіоні; ілюструють прикладами вплив політичних та економічних процесів у регіонах Азії на Україну.
Час	45 хвилин
Задум заняття	На вивчення Республіки Корея навчальною програмою з географії (рівень стандарту) передбачено зовсім мало часу, ця країна має надзвичайно цікаву історію свого становлення і розвитку, а географічне положення Республіки Корея – ключ до розуміння її безпекової та економічної політики, близькість до таких вагомих в політичному сенсі Китаю, Японії, Північної Кореї робить її важливим регіональним гравцем. Тому, представляючи свою розробку на конкурс, сподіваюся повною мірою розкрити потенціал теми, яка значно виходить за межі базового вивчення. Даний урок має на меті не лише ознайомити учнів із особливостями географічного положення Республіки Корея, а й показати взаємозв'язок між географією, історією, політикою та економікою. Такий підхід сприяє формуванню системного мислення, розуміння глобальних процесів і ролі окремих країн у сучасному світі.
Внутрішньопредметні і міжпредметні	Вивчення географічного положення Південної Кореї тісно пов'язане з географією (економічна та політична географія),

зв'язки

історією (вплив історичних подій на сучасну державу), економікою (торгівля, промисловість, глобалізація) та міжнародними відносинами (геополітика, союзники, безпека). Такий інтегрований підхід допомагає учням краще зрозуміти роль країни в сучасному світі.

Організація учнівської діяльності

Напередодні уроку (на попередньому занятті) учні діляться на групи і отримують випереджальне завдання: підготувати доповідь з презентативними матеріалами на питання, з яких складатиметься урок. При наявності технічних можливостей, це може бути комп'ютерна презентація, відеоматеріали, або роздруковані ілюстрації. Їм надається перелік можливих джерел інформації для підготовки завдання.

Основна частина уроку складається саме з презентацій учнів. Вчитель лише контролює достовірність викладеної інформації і, якщо є така необхідність, доповнює своєю.

На етапі закріплення знань проводиться паралель з сучасною ситуацією, що склалася в Україні, і учням пропонується поміркувати, чи є можливість повторення подібного «економічного дива», але на річці Дніпро. Таким чином закріплюється отримана на уроці інформація, яка дає можливість отримати цілісну картину важливості географічного положення, історичного розвитку і національної єдності народу, а також учні розвивають прогностичні здібності.

На етапі взаємооцінювання учні оцінюють роботу один одного.

Рефлексія в кінці уроку дозволяє учням висловити свою думку щодо цінності отриманих знань.

Оцінювання

Учні проводять взаємооцінювання за результатами доповідей (враховують залученість при підготовці матеріалу, участь в презентації і обговоренні на уроці) за 12-бальною системою, що допомагає формувати партнерську взаємодію, при якій учні сприяють один одному у покращенні своїх навчальних результатів.

Змістові наголоси

Мета і активності уроку мають на меті розставити наступні змістовні наголоси: *націєтворчий* – здатність учнів толерантно і шанобливо ставитися до історії і культури інших народів та

усвідомлення впливу різних чинників на становлення державності і нації країни; *громадянський* – вплив історичних подій на формування сучасної держави через призму її геополітичного положення

Проблеми, що розв’язуються?

В ході підготовки до уроку учні опрацьовують різноманітні джерела інформації, учні:

- вчаться працювати в групах, формувати власні судження і робити висновки щодо впливу історичних подій на формування геополітичного положення країни в сучасному світі;

- шукають відповідь на питання чи є щось спільне в шляху Південної Кореї і України, чи можна українцям скористатися досвідом, набутим цією країною для відновлення власної

Ресурси

1. Нічний знімок Корейського півострова <https://www.google.com>
2. Джерела посібника «Республіка Корея: Історія дива на річці Хан».
3. Матеріали, розміщені на сайті «Знання про Республіку Корея в освітньому просторі України» <https://koreaed.org.ua>
4. <https://www.canva.com/>

Сценарій уроку

Мета уроку:

навчальна - ознайомити учнів з географічним положенням Республіки Корея та його особливостями; пояснити вплив географічного положення на безпеку, політику та економічний розвиток країни; визначити вплив історичних подій ХХ століття на економічний розвиток країни; сформувані уявлення про роль Республіки Корея в регіоні Східної Азії та у світі;

розвивальна - розвивати у учнів навички роботи з картою, критичне мислення, аналіз та синтез інформації; розвивати інтерес до вивчення географії, логічне мислення, вміння обґрунтовувати свої погляди, робити порівняння та висновки; розвивати вміння вільно аналізувати різні джерела географічної інформації;

виховна – виховувати шанобливе ставлення до історії і культури інших народів

I. Організаційний момент (2 хв)

Привітання, створення позитивного настрою.

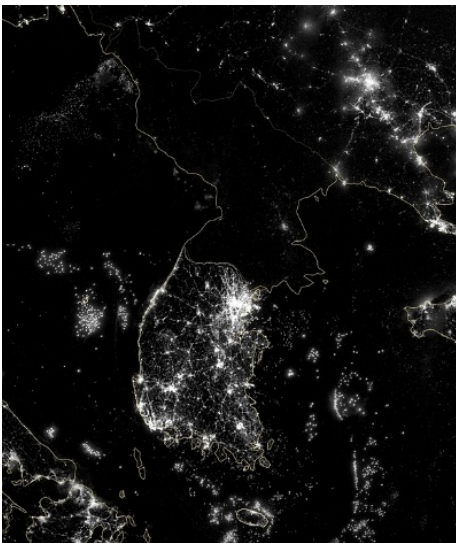
II. Актуалізація знань (3 хв)

Бліц-опитування:

- Де розташована Східна Азія? (Орієнтовна відповідь: регіон, розташований на сході частини світу Азія, материк Євразія);
- Що ви знаєте про Корейський півострів? (Орієнтовна відповідь: це півострів у Східній Азії, омивається Японським і Жовтим морями, на ньому розташовано дві країни Північна Корея і Південна Корея)

III. Мотивація навчальної діяльності (3 хв)

Розгляньте нічний супутниковий знімок Корейського півострова. Які ви бачите відмінності? З чим це може бути пов'язано? (Орієнтовна відповідь: північна частина майже неосвітлена. Там розташована Північна Корея – країна з найбільш закритою економікою, суспільним і культурним життям. Це може свідчити про рівень економічного розвитку двох країн-сусідів.)

Слово вчителя:

Уявіть собі країну, яка за кілька десятиліть перетворилась із зруйнованої війною держави на одного з технологічних лідерів світу. Це не фантастика – це Південна Корея. Вона відома своїми смартфонами, автомобілями, модою, музикою, але за цими досягненнями стоїть глибоке географічне, політичне та історичне підґрунтя.

Чому саме Корея? Тому що ця країна – приклад того, як географічне положення може стати як викликом, так і шансом для прориву. Вона оточена потужними сусідами, має

напружені відносини з Північною Кореєю, але, попри все, зуміла побудувати сильну економіку та впливову культуру.

Вивчаючи Південну Корею, ми не лише дізнаємося про одну з найцікавіших країн Азії, а й вчимося бачити зв'язок між географією, політикою, економікою й історією. Це шанс зрозуміти, як знання можуть змінити долю не лише однієї людини, а цілої держави.

IV. Вивчення нового матеріалу (25 хв)

Для виконання цієї частини роботи клас попередньо було поділено на 4 групи, кожна з яких отримала випереджувальне завдання, свою «кістку» - питання, відповідь на які мали підготувати її учасники. Результатом нашої діяльності на сьогоднішньому уроці буде фішбоун-схема (діаграма Ішікави). Кожна група робить доповідь (5 хв), в процесі якої заповнюється відповідна «кістка» діаграми.

1. Географічне положення.

Приклад зібраної учнями інформації

Південна Корея, або Республіка Корея, розташована в Східній Азії, на південній частині Корейського півострова, який виступає в Тихий океан. Це півострівна держава з довгою береговою лінією, що виходить до Жовтого моря на заході, Японського моря (корейці називають його Східним) на сході та Корейської протоки на півдні. Площа країни – близько 100 210 км², що трохи більше за площу Ісландії або трохи менше ніж Куба. Столиця – Сеул. На півночі межує з Північною Кореєю (КНДР), кордон пролягає по 38-й паралелі (демільтаризована зона). По морю має сусідів – Китай на заході, Японію на сході (через протоку Цусіма). Понад 70% території займають гори й пагорби, зокрема гірський хребет Тхебексан. Основна рівнина – уздовж західного узбережжя. Острови: найбільший – Чеджудо, розташований південніше материка, популярний курорт. Клімат: Помірний мусонний клімат, із чітко вираженими порами року - спекотне, вологе літо (через мусони), холодна зима з вітрами із Сибіру. Багато дощів улітку, часто бувають тайфуни.

Доповідь супроводжується картами та ілюстраціями сайту «Знання про Республіку Корея в освітньому просторі України».

2. Історичний вплив

Приклад зібраної учнями інформації

Розподіл Кореї після Другої світової війни

До 1945 року Корея була колонією Японії (з 1910 року). Після поразки Японії у Другій світовій війні, Корея була звільнена, але відразу ж розділена на дві зони окупації: Північ – під контролем СРСР, Південь – під контролем США.

Кордон був умовно встановлений по 38-й паралелі, що стало початком геополітичного поділу. У 1948 році утворились дві окремі держави: на півночі – Корейська

Народно-Демократична Республіка (КНДР), на півдні – Республіка Корея (Південна Корея). Цей поділ став не лише територіальним, а й ідеологічним – між комуністичним і капіталістичним таборами, що стало частиною глобального конфлікту Холодної війни.

Корейська війна (1950–1953) та створення Демілітаризованої зони (ДМЗ)

У 1950 році Північна Корея напала на Південну Корею, прагнучи об'єднати півострів силою. Це стало початком жорстокої трирічної війни, в якій брали участь:

- з одного боку – КНДР за підтримки СРСР і Китаю,
- з іншого – Південна Корея за підтримки США та ООН.

У 1953 році було підписано перемир'я (не мирну угоду!), і лінію фронту закріпили у вигляді демілітаризованої зони (ДМЗ) – шириною близько 4 км, яка проходить поблизу 38-ї паралелі. Історичні події – розподіл після війни та Корейська війна – не лише визначили кордони, а й геополітичну орієнтацію Південної Кореї. Сьогодні це демократична держава з потужною економікою, яка змушена жити поруч із одним із найбільш ізольованих і мілітаризованих режимів світу – Північною Кореєю.

Доповідь супроводжується ілюстраціями сайту «Знання про Республіку Корея в освітньому просторі України».

3. Безпекова політика

Приклад зібраної учнями інформації

Внутрішня безпека: Постійна загроза з боку Північної Кореї змушує підтримувати високий рівень оборони та військової готовності. На території країни дислокується близько 28 тисяч американських військових, які беруть участь у спільних навчаннях і стратегічному стримуванні Пхеньяна. Демілітаризована зона (DMZ), шириною 4 км, контролюється обома сторонами та залишається джерелом постійної напруги й символом поділу.

Військові альянси та міжнародна співпраця: США є ключовим оборонним союзником з часів Корейської війни. Альянс гарантує Південній Кореї стратегічну підтримку та участь у спільних оборонних операціях. Співпраця з Японією посилюється, незважаючи на історичні суперечності, особливо в сфері спільного протистояння загрозі від КНДР. Участь у міжнародних миротворчих місіях, операціях ООН, самітах із безпеки в Азійсько-Тихоокеанському регіоні.

Ядерна загроза та протиракетна оборона: Північна Корея регулярно проводить випробування балістичних ракет і заявляє про ядерний арсенал, що створює постійну небезпеку для регіону. У відповідь, Південна Корея розгорнула спільно з США систему ПРО THAAD (Terminal High Altitude Area Defense). Країна дотримується політики неволодіння ядерною зброєю, але активно розвиває високоточні засоби стримування: ракети класу "повітря-земля", сучасні винищувачі, супутникові системи стеження.

Кібербезпека: Південна Корея є однією з найбільш цифрово розвинених країн світу, а тому вразлива до кібератак з боку КНДР та інших ворожих гравців. Держава розробила масштабну програму кіберзахисту, включаючи створення Кіберкомандування при Збройних силах. Основна увага приділяється захисту інфраструктури (енергосистеми, транспорт, медіа), банківського сектора та державних установ.

Громадянська оборона та мобілізаційна готовність: Військова служба є обов'язковою для всіх здорових чоловіків віком від 18 до 28 років. Термін служби – від 18 до 21 місяця в залежності від роду військ. Регулярно проводяться національні навчання з евакуації, використання сховищ, першої допомоги в разі ядерної атаки. У великих містах функціонують системи тривоги, бомбосховища, мобільні застосунки для оповіщення населення. Освітні заклади впроваджують програми безпеки для школярів: від дій під час надзвичайних ситуацій до правил поведінки при кібератаках.

Доповідь доповнюється ілюстраціями сайту «Знання про Республіку Корея в освітньому просторі України».

4. Економічне зростання

Приклад зібраної учнями інформації

«Економічне диво на річці Хан» (1960–1980-ті роки). Після Корейської війни країна була однією з найбільш бідних у світі. Завдяки реформам, індустріалізації та державному плануванню, Південна Корея перетворилась на розвинену індустріальну державу.

Ставка на експорт: текстиль, суднобудування, електроніка, автомобілі.

Провідні галузі економіки. Важка промисловість: суднобудування (Hyundai Heavy Industries), металургія, електроніка та IT: Samsung, LG – світові лідери у сфері електроніки та цифрових технологій, автомобілебудування: Hyundai, Kia.

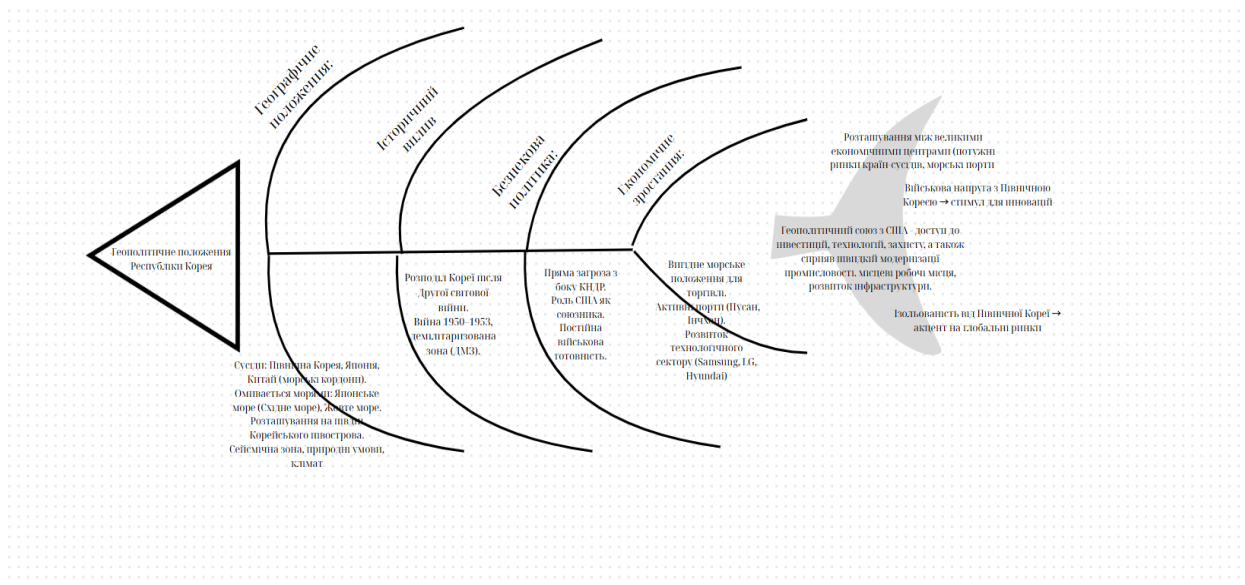
Фармацевтика, робототехніка, штучний інтелект – нові галузі розвитку. *Глобальна торгівля та економічна дипломатія.* Південна Корея – член Групи двадцяти (G20), Світової організації торгівлі (WTO). Понад 70% ВВП формується завдяки експорту. Партнери: США, Китай, ЄС, Японія, країни Південно-Східної Азії.

Інвестиції в освіту та людський капітал. Освіта – один з головних пріоритетів державної політики. Висока якість шкільної та вищої освіти, особливо в галузі STEM (наука, технології, інженерія, математика). Культурна експансія – через «хвилю Халлю»: музика (К-поп), фільми, серіали, мода.

Виклики. Залежність від зовнішніх ринків. Старіння населення та низький рівень народжуваності. Конкуренція з боку Китаю та інших країн регіону.

Доповідь супроводжується ілюстраціями сайту «Знання про Республіку Корея в освітньому просторі України».

Приклад фішбоун-схеми (діаграми Ішкави), яка була складена в результаті спільної роботи. Можна скласти на звичайній дошці чи скористатися інтерактивними застосунками (в даному випадку дошка Canva).

Висновки: Історичні події стали вирішальними для сучасної геополітичної ролі Республіки Корея. Вона стала важливим гравцем в Східній Азії, залишаючись у тиску історичного поділу. Безпекова політика країни ґрунтується на багатокомпонентному підході – від оборони і дипломатії до кіберзахисту та підготовки населення. Економічне зростання Південної Кореї – приклад успішної модернізації, що ґрунтується на інноваціях, експорті та людському потенціалі. Попри виклики, країна зберігає позиції одного з провідних гравців глобальної економіки.

V. Закріплення знань (8 хв)

Дати відповідь на питання: Що об'єднує Україну та Південну Корею на шляху становлення економічної стабільності і державності? Учням пропонуються параметри відповідно яких потрібно провести порівняння.

Приклад відповіді

Параметр	Південна Корея (1960-ті)	Україна (сьогодні)
Післявоєнна руйна	Так (Корейська війна)	Так (повномасштабна війна рф проти України)
Бідність та інфляція	Надзвичайно високі рівні	Схожі труднощі у 1990-х та після 2022
Потужний людський капітал	Висока культура освіти, самодисципліна	Сильна наука, ІТ-сектор, креативна молодь
Географічне положення	Вихід в Світовий океан, близькість розвинутих держав	Вихід в Світовий океан, близькість розвинутих держав, висока транзитність території

Параметр	Південна Корея (1960-ті)	Україна (сьогодні)
Залежність від зовнішньої допомоги	США, міжнародні організації	США, ЄС, міжнародні партнери
Загроза з боку агресивного сусіда	Північна Корея	росія

Вчитель демонструє фрагмент відеоматеріалу і пропонує учням висловити свою думку стосовно того, що озвучено в матеріалі – чи зможе Україна повторити «економічне диво Південної Кореї»?

<https://www.unian.ua/multimedia/video/worldnews/10448865-koreyskoe-chudo-kak-yuzhnoy-koree-udalos-i-smozhet-li-tak-ukraina.html> (8.48-9.28 хв.)

VI. Підсумки уроку, рефлексія (4 хв)

Учні проводять взаємооцінювання за результатами доповідей.

Рефлексія. Відповідь на питання: що нового я сьогодні дізнався на уроці і чи знадобиться це мені в подальшому житті?